

Valtuustoaloite: Julkisten hankintojen avulla töitä heikosti työllistyville

Julkinen hankinta on kunnan ostama tavara, palvelu tai urakka, joka itse tekemisen sijaan ostetaan, vuokrataan tai teetetään ulkopuolisella toimijalla.

Julkisilla hankinnoilla voidaan luoda työpaikkoja heikosti työllistyville, on lopputulos Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen Hankinnoista duunia – kehittämishankkeesta (5/2015 – 10/2017). Hankkeessa mukana olivat Helsingin, Vantaan, Espoon ja Oulun kaupungit. Nämä kaupungit pystyivät hankeaikana hyödyntämään 55 eri hankinnassa, joiden kautta saatiin vähintään 272 heikossa työmarkkina-asetmassa olevalle henkilölle työ-, oppisopimus- tai työkokeilupaiikka. Yleisimmin hankkeen aikana työllistämisehtoa sovellettiin sosiaali- ja terveysalan hankinnoissa, niiden lisäksi korjaus- ja rakennushankinnoissa sekä urakkahankinnoissa.

Hankinnoista duunia -yhteishankkeessa on kehitetty julkisilla hankinnoilla työllistämisen malli heikossa työmarkkina-asetmassa olevien nuorten, pitkäaikaistyöttömien ja ikääntyneiden työntekijöiden työllistämiseen.

Kunnalla on useita vaihtoehtoja ottaa huomioon julkisia hankintoja tehtäessä, miten sosiaaliset näkökohdat voidaan ottaa huomioon hankintojen eri vaiheissa, onko kyseessä esimerkiksi kilpailutusehto vai mahdollisuus saada pisteytyksessä lisäpisteitä. Luonnollisesti aina on huomioitava mitä reunaehtoja hankintalaki sekä muut asiaan liittyvät lait asettavat vastuulliselle hankinnalle. Työ- ja elinkeinoministeriö on julkaissut kesällä 2017 oppaan sosiaalisesti vastuullisiin julkisiin hankintoihin. Siihen sekä Hankinnoista duunia- yhteishankkeen tuotoksiin on syytä perehtyä lähtiessä rakentamaan Kuusamon kaupungin julkisiin hankintoihin sosiaalisia kriteereitä. Tärkeää on myös määritellä hankintojen minimisuuruusluokka, milloin työllistämisen toimintamallin hyödyntäminen tulee arvioida hankintaan liittyen.

Hankintoihin liitettävää työllistämisen toimintamallia ollaan ottamassa käyttöön eri kunnissa ja sen hyödyntämistä tulee lisätä koko Suomessa. Mallin käyttöönotto Kuusamossa olisi viesti sekä työnantajille että työnhakijoille siitä, että Kuusamon kaupungin tahtotila on vilpittömästi lisätä ja edistää työllistymisen mahdollisuuksia myös heikosti työllistyvien osalta. Tällä keinoin osoitetaan arvostusta niille työnantajille, jotka jo muutoinkin toteuttavat pitkäaikaistyöttömien, iäkkäiden, nuorten, maahanmuuttajien, vammaisten tai osatyökykyisten työllistämistä.

Esitämme, että Kuusamon kaupungin tulee ottaa käyttöön hankinnoilla työllistämisen toimintamalli omissa julkisissa hankinnoissaan aina sen ollessa mahdollista.

Kuusamossa 5.2.2018 Kuusamon demareiden valtuustoryhmän puolesta

Päivi Käkelä
Kaupunginvaltuutettu (sd.)